

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1643

## C O D I C E S

1644

XXI. fol. 258. Sequitur sermo Magistri Stanislai de Znoyma sacre Theologie professoris contra quinque articulos Wyckleff condempnatos. Sunt hi Articuli e XLV. numero 15. Nullus est Dominus civilis &c. 16. Domini temporales possunt ad arbitrium &c. 18. Decimæ sunt meræ Eleemosynæ &c. 33. Sylvester Papa et Constantinus &c. et 32. Ditare Clerum est contra regulam Christi. Initium Sermonis a prolixa invocatione Virg. Mariae: *Ave Maria virgo cunctas heresies sola interremisti &c.* Ad calcem: *Isti duo sermones sunt predicati ad clerum per duos doctores contra VII. Articulos Jo. my. condempnatos quos Jo. Hus in scolis publice defendit et dogmatizauit.* Et Scriptoris παρεγγον: *Eya ecce Ihesu explicit totum, Infunde da michi potum, Istum potum puto de quo canimus Infunde uincionem tuam deus clemens nostris sensibus.* Adparet ex toto hoc Codice, quantum pro Sugestu tam sacro, quam scholastico ventilatae sint in utramque partem adlatae ex Anglia Sententiae. Varia, quae continent, cognoscendae penitus toti Controversiae opportuna lucem nondum videre, quamvis non spernendas ad Historiam five ecclesiasticam, five literariam accessiones praestitura.

CCCCXXII.

<sup>522</sup> Codex chartaceus lat. boh. Sec. XV. Folior. 275. 4. a diversis congestus ad Turbas Hus-

siticas in Bohemia pertinet. Occurrit in eo: I. Proposicio facta in Curia Romana coram papa (Joh. XXIII.) contra Wiklefitas Anno domini M° CCCCXIII°. Mense decembri. Initium: *Beatissime pater patrum Iustissime ac clementissime princeps.* Cum quilibet Orthodoxus firmissime tenere debeat et nullatenus dubitare, omnem hereticum uel scismaticum cum dyabolo et angelis eius eterni ignis incendio participandum &c. Memorantur deinceps introducti in Regnum Bohemiae et Ecclesiam Pragensem per lectionem librorum Wicelli errores, eorumque principui ad seclae nominantur Job. Hus, Joh. Jessenicz, Sdislaus de Wartenberg, Jac. de Miza, Procop. de Plzna et Marcus de Grecz Regime. Sbinconem Archiep. autoritate Alexandri V. in praedictos Libros inquisivisse, eosque exuississe; *Hussum* cum suis contra Archiepiscopum ad Sedem Apostolicam adpellasse, et ut immorigerum a Card. Oddone Columpna subjectum excommunicationi, in qua per annum cum dimidio insorduit, prout etiam insordescit &c. Itaque petitur, ut Homines hi autoritate Sedis Apostolicae Haeretici declarentur, potestate Seculari beneficiis privati tradantur, loca, ad quae declinaverint, interdicto subjiciantur &c. Pontifices in hac caussa saepius interpellatos fuisse, referunt quidem Historici; a quo vero profecta sit praesens interpellatio, an a Capitulo Metropolit. an a Parte Academiae, aliis-

ve,

IXX

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1645

## P O L E M I C I

1646

ve, defumi non potest. Subscripta est: *Fiat per omnia ut petitur.*

II. fol. 2. p. 2. *Consilia et modi concordie magistrorum facultatis Theologice studij pragensis contra Wyklefistas. Anno Domini M<sup>o</sup> CCCXIII<sup>o</sup>. pronunciata in die sancte Dorothee in Praga in Curia Archiepiscopi in concilio provinciali.* Prolixi hujus Scripti, quod ad caussam penitus cognoscendam multum facit, exemplum unum jam dedimus alias et apud *Cochlaeum Hift. Hussit.* L. I. p. 44. extare diximus. In *Codice praesenti versio Bohemica articulatum subjicitur.* Initium est: *Quia Serenissimus princeps et dominus dominus Wenceslaus Romanorum rex et Boemie rex pro honore suo et Regni sui de fano consilio dominorum Baronum per suas literas voluit et mandauit seriose ut pestifera diffensionis materia in cle-ro regni Boemie suborta inuestigaretur &c.* Consilium simile datum a. 1412. retulimus *Cod.* prae-ced. Sed praesens longe uberior est, et postquam in caussam tri-plicem Diffensionum Cleri inqui-sivisset, multumque commendas-set obedientiam Apostolicae Se-di debitam, renovat prohibitio-nem XLV. *Articulorum Wiclef-fi,* inculcat obseruantiam *Arti-culorum VI.* in estate in eodem pretorio, ut ait, approbatorum, et Clerum obstringit ad excom-municationem Job. *Hussi* haben-dam legitimam.

III. fol. 9. p. 2. *Consilia et modi concordie magistrorum pro-*

*parte magistri Johannis Hus.* Con-stant *Articulis IX.* qui leguntur apud *Cochl. cit.* L. I. p. 32. ob-lati, ut ibi dicitur, in eadem *Die S. Dorotheae.* Initium: *Pro bonore dei et ewangelij eius libera predicatione &c.*

IV. fol. 10. p. 2. *Epistola Jo-hannis Ep. Luthornisl. ad Conra-dum Archiep. Pragen.* hic tan-tummodo dictum *Olomucen.* Mi-ferat *Conradus* utriusque Partis *Consilia* ad egregium hunc Epi-scopum, ut super iis mentem suam aperiret. Is itaque hanc reddit *Epistolam*, quam jam *Cochlaeus* L. I. p. 36. repreaesenta-vit, omissis tamen sub finem, quae hic adjungo: *Ceterum de diligencia Sororij mei domini Hen-rici de Humpolcz agendo gratias pro continuacione supplico, quatenus apud majestatem Regiam suos defedus promouere dignemini ut ablatis rehabitis gratiarum actiones una tecum referat V. P. in bene placitis. Nunc et semper me V. P. humiliter recommendo. Episto-lae adjunguntur observationes Jo-hannis in *Hussi* et *Complicum Consilia*, quas et ipsas *Cochlaeus* jam produxit l. cit. In *Cod.* ta-men nostro plura sequuntur Ani-madversa in *Hussum* et *Wiclef-istas*, quae incipiunt: *Ex infra-scriptis videbimus qua ratione be-resiarcha bus cautulose seduxit po-pulum per hoc quod partem scrip-ture do&lorum pro se adduxit in medium, residuam partem ampu-tando &c. et magna parte PP. dictis constant.**

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1647

## C O D I C E S

1648

V. fol. 14. p. 2. *Tractatus de Romana ecclesia Magistri Stephani Palecz.* Initium: *Quia in equiuocatione buius nominis Ecclesia multi decipiuntur, hanc ipsam equiuocationem ignorantes in errores incident et alias inducunt &c.* Opusculum istud sex Modis Ecclesiam accipi posse docet, et quarto modo, ubi de Ecclesia Romana agit, plurimum immoratur ejus autoritatem propugnando. Non tamen de hac autoritate tribus partibus distinctis agit, ut quidem agere dicitur Paleczii Tractatus aliquis in *Not. ad Balbini Bob. doct.* P. II. p. 207. qui proinde alias a praesenti fit, oportet.

VI. fol. 19. *Incipit Tractatus magistri Stanislai de Znoyma de Romana ecclesia.* Initium: *Quia mysticum et ecclesiasticum compositum tocius ecclesie per orbem terre diffusum debuit sic orbiculariter illuminari lumine fidei &c.* Multus est in distinguendo Materiali et Formali Ecclesiae. Ita: *licet partes materiales in illa Romana ecclesia et in illo composito ecclesiastico scilicet persone paparum et cardinalium potuerunt et possint grauiter in moribus errare, et in errores circa fidem a rega fide cadere, ipsa tamen romana ecclesia semper manens eadem quoad eius esse formale &c.* Familiarem etiam coaevis suis sententiam identidem repetit, Papam esse caput et Cardinales membra ecclesiastici corporis. Ceterum jam indicatus alibi.

VII. fol. 25. *Job. Husi Epistola bohemice scripta, latine ta-*

men sic praenotata: *Infrascripta litera directa fuit dominis Baronibus Boemie in quatuor temporibus ante nativitatem domini Anno eiusdem MCCCCXII. quo tempore fuit dominus Episcopus Luthomisen. cum pluribus Baronibus Prage et dominus Rex in novo castro prope Pragam.* Initium ejus latine versum sic habet: *Profecatum in omni bono dignetur vobis dare misericors Dominus Deus. Domini dilecti heredes sancti Regni Bohemiae &c.* Porro gratias agit Regi Wenceslao apud Barones pro sua et aliorum Magistrorum reconciliatione cum Sbincone Archiep. Refert, quomodo Michael (de Caufis inter praeci- puos deinceps in Concilio eius adversarios) Parochus S. Adalberti a Canonicis Pragensibus incitatus caussam contra ipsum egerit, etiam anathemate procurato. Dolet de Interdicto et privatione Fidelium Verbi Divini, Baronesque hortatur ad promovendam ejus liberam praedicacionem; se ab ea nec Papae nec Archiepiscopi autoritate destitutum; magno pretio emtam fuisse Bullam, qua illa in Sacellis prohibetur. Συνοψις adscripti, quia Epistolam ineditam puto. Bulla, quam impetit, Alexandri V. est, et legitur in *Balbini Miscell. Dec. I. L. 6. p. 152.*

VIII. fol. 26. *Sequitur busonis oblacio contra conclusionem katholicam pronunciatam per doctores katholicos.* Oblatio haec bohemice scripta est et directa contra Consilia, quae N. II. indicavi. Neque

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1649

## P O L E M I C I :

1650

que ista lucem adspexisse videtur.  
Incipit: *Proty radye doctorske. ktery gsu zemy krzywie zbyzdyly &c.*

IX. fol. 27. *Contra salua (falsa?) dicta et consilia doctorum Hus.* Apud Cochlaeum L. I. p. 50. inscribuntur: *Objectiones Husitistarum contra consilium Doctorum, et incipiunt: Primo. Fundamentum doctorum super quo fundant omnia sua scripta et consilia est falsum &c.*

X. fol. 29. *Contra falsa consilia doctorum Hus summarie colligit.* Notae hae ad eundem scopum collimant, videlicet ad refutanda *Consilia N°. II.* indicata. Incipiunt: *De clero pestifero, ibi obiciatur, quod per hoc infamant regnum. Ergo ostendant clerum pestiferum illum &c. Epistola Pestiferi, quo usi sunt Theologi Husso contrarii, ejus Partem vehementer ussisse videtur. Notae hae vix ullibi lucem adspexit.*

XI. fol. 30. p. 2. *Incipit valde utilis informacio contra errores et heresies Husonis et suorum complicum.* Directa est haec *Informatio* contra duo Scripta praecedentia, quae nominatim adpellantur, et articulatim refutantur hoc initio: *Alma et venerabilis facultas Theologica Studij Pragen.* atque doctores omnes de eadem facultate attendentes quod ne dum de magistris et suppositis eiusdem studij, sed et de personis utriusque sexus regnicolis preclaris Regni Boemie in diuersis mundi partibus mala fama volaret &c.

Atque deinceps ad IX. Articulos prioris et ad X. posterioris respondetur. Ad calcem: *Explicit katholica replicatio Sacre Theologie professorum Studij Pragen. contra quedam scripta heretica et erronea Husonis Heresiarche et suorum complicum sub anno domini M° CCCCXIII°. Nescio, an ullibi typis prodita.*

XII. fol. 58. *Item Responsio doctorum ad predictas duas Replicationes impertinentissime et falsissime factas contra consilium doctorum katholicorum.* Exhibit secundam hanc *Responsionem Cochlaeus l. cit. p. 53.* non tamen initio penitus cum Exemplo nostro conspirantem, quod incipit: *In primis ponunt quod fundamentum doctorum super quo fundant omnia sua scripta et consilia est falsum &c.* Subjecta est brevis Professio Doctorum Theologiae, quam, ut ait Inscriptio, *Hussitae nullatenus facere voluerunt.* Quod non mirum; *Wicleffus enim per eam absolute damnandus fuisset.*

XIII. fol. 67. p. 2. *Broda (Andr.) Contra obieciones Husitistarum, que sic incipiunt: De clero pestifero. Ibi obiciatur &c.* Itaque contra eas, quae N. X. indicatae sunt. *Scriptum breve avenstorov.*

XIV. fol. 69. p. 2. *Sequitur bulla contra Hussitas quam ipsi negligitiose ut semper confueuerunt glofauerunt.* Meminit *Glosationis* hujus solertissimus Cochlaeus L. I. p. 21. atque Specimina quaedam depromit. In Cod. vero integra interjecta est *Bullae textui. Bulla porro*

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1651

## C O D I C E S

1652

porro haec Decretum *Jobannis XXIII.* est, datum in Synodo *Romana*, quam in confinio anni 1412 et 13. celebravit. Ejus initium in Codice: *Jobannes episcopus seruus seruorum dei venerabilibus fratribus ac vniuersis Archiepiscopis &c.* Nuper in generali (ita adpellat) concilio quod adhuc in basilica principis apostolorum de urbe pro reformacione et confirmatione prosperi status vniuersalis ecclesie celebratur, eodem approbante concilio quosdam libellulos uel tractatus quondam *Jo. Wyk.* seu per ipsum editos inscriptos et intytulatos dampnauimus et reprobauiimus et alia fecimus prout plenius continetur in nostris inde confessis literis, quorum tenor sequitur in hec verba. In generali concilio inter omnes apostolice sedis instancias. Ingressum hunc adscribendum duxi, cum Decretum nostrum tam in *Collect. Concill. Labb. edit. Venet. T. XV. col. 1379.* quam in *J. Gersonii Opp. omn. T. V. p. 615.* tantum a postremis verbis cit. incipiat. Hoc utroque loco praeterea datum legitur 4. Non. Febr. in Cod. autem 6. id. Febr. Atque, ut etiam de *Glossa post Cochlaeum* aliquid delibem, secunda, quam verbis: *mox studeat extirpare, subjiciunt, ita sonat: Sicud est symonia, regule cancellarie pro medijs fructibus, et bulle cum taxis earundem et omnium beneficiorum, receptiones usurarum et lenocinia et omnium sacrorum vendicio.* Ita et per reliquas maxima jam adparet animorum exulceratio.

XV. fol. 73. *Tractatus Magistri Jacobi*, sed hoc nomine de leto superscriptum *Jobannis*, puta *Hus*; ita enim deinceps folia minio inscribuntur. Verum pace Librarii neque *Jacobi* neque *Jobannis*, sed ignoti cujusdam Theologi in Concilio *Constantiensi*, qui circa Possessiones Cleri contrarium *Jobanni Huss* sententiam tuetur, cujusque Tractatus jam indicatus est Cod. CCCCXIV. eodem, ut hic, initio: *Inter alia disputata ex tempore, hec questio versabatur, vtrum viris ecclesiasticis seu clericis liceat aliqua posse fidere &c.*

XVI. fol. 97. p. 2. *Contempnacio Jo. Wycleph.* Epistola scilicet *Thomae Arundelii Primatis Angliae*, quam, cum nec *Fabricius* nec *Tannerus* commemo rent, hic dabo: *Vniuersis fidei catholice zelatoribus Thomas permissione diuina Cantuarien. Archiepiscopus tocius Anglie primas et Apostolice sedis legatus Salutem et fidem indubiam presentibus adhibere.* Audiuimus quod spiritus quidam mendacij ad certas partes christianitatis rumores transuexit ab Anglia, quod opiniones scelerate memorie dudum *Jo. Wykleff* sub Theologie velamine errorum magistri cleris Anglie debuit et ipsum *Jobannem* velud virum catholicum et ascriptum decalogo predicasse. Et vestrorum nonnulli buic spiritui fidem dedisse aliqualiter creduntur. Nos idcirco ad vos omnes saltem quos sic decepit spiritus mendacii veritatis spiritum transmittentes vestre vniuersitati inno-

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1653

## P O L E M I C I .

1654

*innoscimus, quod nos de consilio et assensu suffraganeorum nostrorum et Cleri tocius nostre Cantuarien. prouincie ipsum Jo. velut erroneum ac suas opiniones in Theologia ut hereticas ac in loyca et philozophia erroneous exactissimis examinacione et discussione prehabitis condempnauimus prout merito fuerunt condempnande. Quod ad vestram noticiam deducimus et deduci uolumus per presentes Sigillo nostro consignatas. Datum apud Crokner VIII. die Mensis. Maij Anno Domini M°. CCCXI°. nostre translationis (a sede Eborac.) Anno XV.*

XVII. fol. 98. *Determinatio doctorum sacre Theologie. Sunt primum Errores VI. notati in Wicelli Doctrina, dein XLV. noti illi Articuli ex ejus Libris extracti, qui praevie non tantum in Bohemia, sed jam an. 1380. Londini in Monasterio FF. Praedicatorum a Cantuariensi cum 13. Episcopis et 30. Magistris Theologis condemnati dicuntur. Vide et Cod. DCCXXXIII.*

XVIII. fol. 101. p. 2. *De Condemnatione Wiklef per sinodum confan. et Johannis Hus et Jeronimi. Epistola est a Concilio data ad Archiepiscopum, Capitulum, Suffraganeos et Clerum Prag. quae incipit: Magnum temporibus nostris infortunium &c. et legitur integra T. XVI. Collect. Concill. Labb. edit. Venet. col. 280. excerpta vero Cochlaei L. III. p. 120.*

Denis Codd. Theol. V. I. P. II.

XIX. fol. 104. p. 2. *Reuocatio Jeronimi. Videlicet Pragensis in Concilio Constant. Sess. 19. 23. Sept. 1415. quae praemissis Titulis incipit: Cum ex sacra biblia constat vere atque veraciter &c. In Collect. Concill. Labb. T. XVI. dividitur in Harengam praeviam et ipsam Abjurationem, quarum illa extat edit. Venet. col. 943. haec col. 292. Apud Cochlaeum conjunctae leguntur L. III. p. 126. Abest vero a Codice Articulus penultimus, quo declarat Hieronymus, quo sensu dixerit Ecclesiam trifarie distinctam.*

XX. fol. 108. *Sermo magistri Jacobi (Arigonii de Balaridis O. P.) Episcopi londonen. (Laudensis) Et magistri Sacri Palacii (olim Bonifacii IX. et Gregorii XII.) in condempnatione Hus coram Serenissimo Imperatore Sigismundo et sacro Constan. Concilio Anno domini Mille-simo CCCXVII. (l. XV.) die VI. Mensis. Julij. Extat in Actis Hardtianis Concilii, et in Concill. Labb. edit. Venet. T. XVI. col. 1323. ubi et Codex noster citatur. Initium est: In Nomine Patris &c. Diuini ac supremi presidiij supplici inuocacione confusus &c. De Autore, qui, ut infra videbitur, etiam Hieronymi Supplicio prolusit, adi, si lubet, Scriptt. Ord. Praed. T. I. p. 783.*

XXI. fol. 110. p. 2. *Istos versus lugubres dixit Job. papa XXIII. sedens in carceribus. De Carceribus Johannis narrat Theod.*

F f

de

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1655

## C O D I C E S

1656

*de Niem L. II. c. 21 — 23. Librum vero de Varietate Fortunae versibus ab Eo scriptum memorant Aug. Oldoinus in addit. ad Alph. Ciaconii Vitas Papar.*

*et Cardd. T. II. col. 797. et Lud. Jacobus Biblioth. Pontif. p. 140. Atque hic Liber fortasse ad Δωδεκας ιχνον nostrum redit, quod adscribo:*

*Qui modo summus eram, gaudens de nomine Presul,  
Tristis et abiectus nunc mea fata gemo.  
Excelsus solo nuper versabar in alto,  
Cunctaque gens pedibus oscula prona dabat.  
Nunc ego penarum fundo deuoluor in ymo,  
Et uultum tristem quemque videre piget.  
Omnibus e terris aurum mibi sponte ferebant,  
Sed nec gaza iuuat, nec quis amicus adest.  
Sic varians fortuna vices versata secundis  
Subdit, et ambiguo munere ludit atrox.  
Cedat in exemplum cunctis, quos gloria tollit.  
Vertice de summo mox ego papa cado.*

Quodsi Versiculi hi non sint subdititi, tolerabiliorem se Poetam praestiterit Balt. Cossa, quam Pontificem. Adi et Cod. CCCCXVIII.

XXII. fol. 111. Stephani de Palecz Tractatus contra IV. Articulos Pragenses videlicet de Communione sub utraque, de libera Praedicatione, de Dominio Cleri et Punitione Peccatorum publicorum, qui extant apud Cochlaeum L. V. p. 199. et deinceps in Synodo Basil. late discussi sunt. Tractatui primo haec praemittuntur: *Ab anno domini M° CCCCXV. incepit communio sacramenti sub utraque specie Prage in Ecclesia sancti Michaelis in Antiqua Civitate Pragensi per Jacobum de Myza professorem sacre page Magistro Cristanno de Prachaticz tunc ipsam ecclesiam regente. Ad quam quidem commu-*

*nionem omnes Wiklefiste et Hussite firmiter accesserunt, et eam pertinacissime eciam armata manu defendere promiserunt. Et quicunque Prelatus siue Rex siue communis populus ipsis non adbereret ipsum pro inimico validissimo babere decreuerunt. Vnde contra Ecclesiam vniuersalem et Romanam que mater est Ecclesiarum ymo contra Serenissimum Regem dominum Sigismundum Regem Hungarie et Boemie naturalem et coronatum ac electum legitime et admissum, ymo specialiter contra totum Regnum Boem. ipsi Wiklefiste et Hussite defendere volentes suas opiniones ac eorum errores palliare volentes quatuor conclusiones evangelicas exceperunt quas tenere et defendere sub iuramento unanimiter promiserunt in communi Concilio Pragen. Dein sequuntur dictae IV. Conclusiones seu Articuli,*

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1657

## POLEMIC.

*culi, et rursus: Post decursum ue-  
ro temporis, quasi anno domini  
1419. et infra (certe, quia Ar-  
ticuli illi teste Cochlaeo supracit.  
publicati primum sunt a. 1421.)  
plurimi doctores ac magistri con-  
tra premissas conclusiones replica-  
runt, Alius in sermone, alias in  
scripto, alias in tractatulorum com-  
pilacione. Inter quos venerabilis  
vir magister Stephanus de palecz  
docttor sacre pageine et plebanus ec-  
clesie Curimen. (Kaurzim) Sub-  
scriptas positiones predicauit et po-  
suit contra premissa. Incipiunt ve-  
ro Positiones hae: Verba salua-  
toris Math. 16. Super hanc pe-  
tram edificabo ecclesiam meam et  
porte inferi non preualebunt ad-  
uersus eam &c. atque manifeste  
Opusculum illud constituunt, quod  
Joach. Fellerus in Catal. Mss.  
Bibl. Paul. Lips. p. 201. 211.  
inscribit: De quatuor Portis In-  
fernii, Contra Articulos Bohemo-  
rum. Nam non multo post initium  
Paleczius hos Articulos ad-  
pellat portas inferni eterne damp-  
nacionis, quia per eas plurimi in-  
gressi sunt et abduc heu ingredun-  
tur in infernum. Theologum no-  
strum a reditu ex Concilio Curi-  
mensium Sacra procurasse, nemo,  
quod sciam, haec tenus prodidit,  
deinceps vero in Poloniā abi-  
visse, ibique Opusculum aliud  
ejusdem cum praefente Argumen-  
ti condidisse, ad Cod. CCCCXIV.  
diximus.*

*XXIII. fol. 119. Epistola  
elenchica ad quendam Husi Ad-  
seclam, quae incipit: Eloquenti  
viro domino A. verbi dei semina-*

1658

*tori in praga &c. Vide, quae de  
ea ad Cod. CCCCXVII. et alios  
observata sunt. Cum ibi a. 1416.  
Luticii data dicatur, hic vero  
nota temporis careat, nomen  
Steph. Palecz ei inscriptum mag-  
na difficultate laborat. Habet ta-  
men illud hic peculiare, quod ei  
Notae criticae a quodam partis  
Hussitiae subjunctae sint, et qui-  
dem manu ejusdem Librarii.*

*XXIV. fol. 141. p. 2. Tenor  
litere vniuersitatis Pragen. super  
tenendas ecclesiasticas laudabiles  
consuetudines ab eadem approbatas.  
Initium: Vniuersis christi fidelibus  
&c. Jobannes Cardinalis Magister  
in Artibus Baccal. in decretis,  
Rector Cetusque magistrorum ad  
hoc presertim vocatorum Vniuersi-  
tatis studij pragen. Vnanimis Sa-  
ludem — Quia antiquus ille et  
callidus humani generis hostis &c.  
Dolent, se audivisse, quosdam  
temere adstruere: non esse purga-  
torium, et consequenter quod oran-  
dum non sit uel eleemosinandum  
pro defunctis, quodque non sunt  
tenende in dei ecclesia ymagines  
— Insuper quod benedictiones sa-  
lis et aque, fontis baptisterij —  
cum alijs benedictionibus ecclesie  
— errorem saperent &c. Hortan-  
tur itaque per viscera misericor-  
die ihesu christi, ut ejusmodi Doc-  
tores non audiant &c. Deest No-  
ta chronologica, sed Job. Cardi-  
nal is a Reinstein sectator Husi  
familiaris Academiam a. 1417.  
rexit. Subscriptum: Hanc literam  
affixit foribus Vniuersitas Wikle-  
fistarum studij Pragen. Itaque nec  
frigida nec calida. Redit alibi.*

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1659

## C O D I C E S

1660

XXV. fol. 143. Tractatus pro Communione sub una Specie. Initium: *De sumptuone venerabilis preciosique sacramenti Corporis ac sanguinis domini nostri ihesu christi an sufficiat laycis fidelibus sub specie tantummodo panis &c.* Responsum est ad Tractatum aliquem Jacobelli de Miza anteriorem illo, quem dedit Herm. v. d. Hardt T. III. P. 16. col. 416. et nos jam pluries indicavimus. Jacobellus enim in hoc Tractatu C. 2. verba Adversarii citat ejusmodi: *Istam scripturam Job. VI. si capere vult adversarius, velut sonat, tunc omnes parvuli &c.* At qui verba haec in nostro praesenti Tractatu mox sub initium leguntur. Itaque Tractatus Jacobelli ab Hardtio exhibitus non est Responsum ad Tractatum Andreae de Broda P. 15. col. 392. continuo praecedentem, sed necesse est, intercessisse ad eum Tractatum aliud Jacobelli Responsum, cuius Refutatio praesens noster Tractatus est, ad quem demum Jacobellus Scripto illo ab Hardtio P. 16. col. cit. edito replicuit. Duo itaque Viro Cl. Scripta intermedia ad complendam Brodae et Jacobelli Controversiam defuere: Replica Jacobelli ad primum Brodae Scriptum, et Brodae ad hanc Repli- cam Responsum; quorum prior etiamnum quaerenda est, alterum hoc Codice fistitur.

XXVI. fol. 164. *Contra quosdam afferentes quod oporteat populum sub utraque specie communicare per doctores sacre Theologie*

*in sacro concilio Constan. existentes ponuntur conclusiones infra scripte.* Sunt Conclusiones VI. suis rationibus fulta, prout leguntur in Collect. Conc. Labb. edit. Venet. T. XVI. col. 940. adhaerente argumentorum in contrarium Examine.

XXVII. fol. 165. p. 2. *De prophecia balaam.* Nugae! Inter alia: *Idem propheta dicit: Sub anno domini M° CCCII. dominante et regnante hac litera K. in Septentrione. Et erit maximus dominus sacri Imperij et omnia in regno suo bene stabunt et prosperabuntur.* Post discessum ipsius Sedes Apostolica et spiritualis status non bene stabit et opprimetur. Anno domini M° CCCLXII. dominante et regnante hac litera W. Sacrum Imperium desolabitur, partium scisma patietur — et Romano pontifici male succedet, et in arbore arida sacrum Imperium pendebit. — Post hec uero Imperium sacrum ad literam S. deueniet ad annos IX. et sepulcrum obtinebit et sanctum Thomam de Indya ad Coloniam ubi tres Reges iacent deportabit et ita christianitas viuet secundum propheciam Balaam. An ejus Afinae? Literae K. W. et S. Oedipo non egent. Nihil vero de his Fabricius in Cod. Pseudopigr. V. T. p. 807.

XXVIII. fol. 166. *De detractione sacri concilij, et Non esse communicandum sub utraque specie.* Pauca et levia.

XXIX. fol. 167. titulo: *De periculis.* Opus Guilelmi de S. Amore, alias de periculis novissimorum

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1661

## P O L E M I C I .

1662

*morum temporum, Codd. DXLIII.*  
et seqq. referendum.

XXX. fol. 204. *Auctoritates Noui et Veteris Testamenti Sanctorum Doctorum et Vniuersalis ecclesie contra communionem Infantium.* Non implet mensuram Opusculi quinquepartiti hic Titulus; sola enim Pars II. de Infantibus agit. In reliquis tractatur de tenendis et cavendis bono Katholico, de effectibus Baptismi, de ritu sumendi Corporis et Sanguinis Domini, et de ordine Sacramentorum in Ecclesia Dei. Initium: *et primo proponitur quomodo et que boni katholici debent predicare &c.* *Hussitam* autorem habet; nam inter PP. excitatur *Doctor evangelicus*, puta *Wicleffus*, et *Job. Huss.* Unde liquet, eorum Sectatores circa Communionem Parvolorum non unius fuisse sententiae.

XXXI. fol. 229. *Incipiunt regule contra heres edite in Constantia.* Opusculum *Job. Gerson*, quod incipit: *Oblatus iuxta Seniorum huius Sacri Concilij &c.* ut Opp. T. I. p. 457. et in pluribus Codicibus nostris.

XXXII. fol. 237. Excerpta ex *Isidoro Hispal. de Summo Bono.* L. I. C. 26. et 27. et L. III. c. 12. de Haereticis.

XXXIII. fol. 238. p. 2. Sequitur *Epistola pulchra a vero katholico domino Benessio predicatorre in ecclesia pragen.* directa ipsi heresiarche bus. Initium: *Gloriosus deus pius ihesus det tibi non plus quam oportet sapere et animum quietum orthodoxe fidei et in*

*futuro gloriam sempiternam.* *Cupiens tibi exprobranti mibi respondere uerbum, miror vebementer, cur me fratrem tuum appellas cum me scias filium esse sancte matris ecclesie, cuius tu non vis esse filius &c.* Rogat, ne hujus matris dolores renovet. Temerarium iudicium sibi ab *Husso* impactum eo diluit, quod ipse non judicet, sed sequatur judicata; dictum vero esse: *Qui non credit, jam iudicatus est*, quod et *Augustini* loco fulcit. Optime constare omnibus, ipsum sententiis five interdicto innodatum esse, quod sit sectator *Wicleffii*, non vero propter satiricas praedicationes contra Clerum, ut ipse credi cuperet. Interdictum demum rectius ponit contra unum Schismaticum quam contra mille Daemonia; illum enim plus nocere posse Ecclesiae. Claudit cohortatione, ut resipiscat. Nota temporis abest, sed Interdicti mentio ad an. 1413. referre jubet. Quis porro *Benes-sius* seu *Benedictus noster* fuerit, ignoro.

XXXIV. fol. 240. *De Sectis Christianorum.* Decerptum videtur e quadam Terrae sanctae Descriptione; subditur enim: *Restat dicere de variis sedis Christianorum et aliorum que sedis in ierusalem inueniuntur &c.* Enumerantur vero: *Latini, Greci, Suriani, Indi, Nubiani, Armeni, Georgiani, Nestoriani, Jacobite, Marionite, Copti, Hysini, Soldani.* Horum descriptionibus accedunt Sectae *Judaeorum*, et *Mahometanorum*, de quibus fusius, sed

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1663

## C O D I C E S

1664

sed aut trita aut fabulosa. Nolo tamen praeterire Fabellam Catalogo huic praefixam et inscriptam: *De utraque specie*, quam verbis Librarii subjicio: *Hec aeta*s sunt tempore Siluestri pape, quoniam

tunc dabatur sub utraque specie. tunc deo disponente contigit ipsum in libro uertere, et quocunque vertebat in libro et quotiescumque, hec metra semper inuenit:

*Silvester attende, ut cessent plage horrende.*

*Me se offendunt, sanguinem meum turpiter fundunt.*

*Prohibe potare, meum sanguinem contaminare.*

Quantum ejusmodi Commenta optimis saepe caussis obsint, ii foli ignorare videntur, qui ea producunt.

XXXV. fol. 243. Sequitur contra communicantes sub utraque specie. Tractatus scriptus post Concilium Constant. quod in eo citatur. Incipit: *In presenti tractatulo tripliciter proceditur. Primo ostendetur figuris Auctoribus et Canonibus quod populus communis non debet sub utraque specie communicare &c.* Reliquae 2. Partes Interrogationes Wiclefistis proponendas, et Solutiones eorum, quae opponunt, complectuntur. Peccatum mortale sextuplex impingit Noster Sacerdoti utramque Speciem porrigeniti. Ad calcem: *Finitus est Tractatus in Dyewin Anno domini M<sup>o</sup> CCCXXXI°. Sexta feria ante fabiani et Sebastiani martirum.*

XXXVI. fol. 252. Aliae Positiones contra Wyklephistas cum questionibus et responzionibus, quarum initium: *Queritur utrum sit mortale peccatum ecclesie non obediare. Si dicent wiclefiste quod non sit &c.* Abrumpuntur cum p. 2.

et resumuntur fol. 273. p. 2. usque ad finem Codicis.

XXXVII. Literarum Sigismundi Imp. geminum Exemplar Bohemice scriptarum, quarum priores sunt ad Proceres Regni Bohemiae tantum, alterae etiam ad Archiepiscopum Conradum et Joannem Ep. Litomisliensem directae. Non latuere, ut paene nihil ad hoc negotium pertinens latuit, Cochlaeum; Piores saltem latine versas Libro IV. p. 155. inferuit, a quibus, quod ad rem, nihil ab ludunt alterae. Itaque non est, quod illis immorer, notas temporis, quas reticuit Cochlaeus, e Codice addere contentus. Piores videlicet datae sunt Parisius XXI Marcij Regnorum nostrorum Vngarie XXIX. Rom. vero VI. Alterae ibid. penultima die Marcij. Utrique subscriptum: *Ad mandatum domini Regis Michael Pragen. et Wratisl. Ecclesiastum Canonicus.* E Diario Concilii Constant. discimus Sigismundum 1. Martii 1416. Parisios ad pulisse. Extat illud ex Herm. v. d. Hardt in Collect. Concc. Labb. edit. Venet. T. XVI. col. 1437. Itineris caussae notae.

XXXVIII.

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1665

## P O L E M I C I .

1666

*XXXVIII. fol. 255. p. 2. Excerptum de Juramento et habitu Imperatoris ad Pontificem Rom. e Tractatu de Regimine Christianorum Jacobi de Viterbio Ord. FF. Heremitarum f. Augustini. Autoris hujus Jac. Cappoccii e Sodalitio suo primum ad Infulas Beneventanas, dein Neapolitanas traducti et a. 1308. vivis exempti Opera paene omnia in Msptis latent, quae inter et Tractatus noster 2. Libris constans. Imperatorem se habere ad papam, sicut manus se habet ad caput, in Excerpto nostro legas.*

*XXXIX. fol. 256. Martini V. P. M. Breve, quo Johanni Card. S. Sixti legationem ad Sigismundum Rom. et Ungariae et Wenceslaum Bohemiae Reges defert. Datum Gebennis VI. ydus Julij Pontificatus Anno primo, id est, 1418. incipit: De summis celorum ad yma descendens &c. et legitur Annal. Eccl. Odor. Raynaldi T. VI. p. 7. De Johanne dicto Dominici Florentino O. P. a Gregorio XII. ad Infulas Ragusinas et Purpuram promoto, Budae ante an. 1421. defuncto et inter Beatos culto adi Acto. SS. T. II. Junii ad diem 10. p. 394. et Scriptt. Ord. Praed. T. I. p. 768. Nos quoque ejus meminimus.*

*XL. fol. 260. Alexander etc. Nobiles ac prudentes viri, literas vestras nobis ad presens allatas clausas et apertas suscepimus et earum continencias sana percepimus ratione &c. Est haec Epistola Alexandri, antequam Sacra*

Christiana susciperet, dicti Vitoldi Lithuaniae Ducis ad Partis Hussitiae Proceres et Magistratus Bohemicos, qui illi coronam contra Sigismundum detulerant, et nunc iterato in regnum invitabant. Negat, se unquam pollicitum fuisse ad eos proficisci, sed frequentibus eorum literis et nunciis permotum, non sine magnis impensis misisse nepotem suum preclarum ducem Zigismundum (Koributum) magna cum spe, fore, ut per eum ab erroneis suis Articulis deduci Sanctae Romanae Ecclesiae reconciliarentur. Quod si Sigismundus dux in Conventu Czaslavensi promiserit, se his IV. Articulis staturum, id nihil ad se. Nunquam se id mandasse Nepoti, quidquid dicat Nuntiorum aliquis Hynco de Walsten. Visa igitur pertinaci eorum ad praedictos Articulos adhaesione se cum Serenissimo principe domino Romanorum Ungariae Bohemiae Rege fratre et amico carissimo concordiam inivisse, Nepotem revocasse domum et, ut ait, cum tota christianitate contra eos stare velle. Volentibus tamen saluti suaee consulere bona officia una cum Rege Poloniae fratre suo carissimo apud Regem Sigismundum offert. Nota temporis abest; consulta tamen historica rerum serie ad an. 1427. referenda videtur Epistola, quae, ut puto, lucem nondum adspexit, servitque ad emendandos eos Autores, qui Sigismundum Koributum aut filium aut patruellem Vitoldi fecere.

XLI.

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1667

## C O D I C E S

1668

XLI. fol. 261. Epistola Henrici de Beaufort Ep. Winton. Card. S. Eusebii scripta, ut in calce, *Magistris ciuium Consulibus et Scabinis nec non toti communitati Ciuitatum Pragensium*. Initium: *Henricus permissione diuina Cardinalis Anglie Wintonien. Episcopus. Filioli quos iterum parturio donec reformatur christus in vobis. Gratia vobis et pax in eo qui natus bone voluntatis hominibus pacem dedit &c.* Virum hunc illustri loco natum, quem Alph. Ciaconius in *Vit. Pontiff. et Cardd. T. II. col. 845.* perperam cum Henrico Chicheleao Archiep. Cantuar. συγχέοντες confundit, Martinus V. a. 1427. ad praedicandam contra Hussitas crucem, colligendasque copias in Germaniam alegarat. Sinistros Legationis hujus eventus narrat Aen. Silvius

*Hift. Bob. c. 48. Instructiones ab Henrico Praedicatoribus Cruciae datas Edw. Brownius Append. suae ad Fascic. Rer. expetend. &c. Lond. 1690. p. 626.* inferuit; *Epistolae vero nostrae, quod sciam, nemo meminit. Data est Nurenberge Menss. Julij die XVIII. totaque in ostentandis pacis et concordiae bonis insumitur. Id unum legas: Si uos hec parum moueant, moueat saltem corda uestra humani cruaris effuso de uerisimili euentura, dum etenim soli et segregati ab alijs statim, christicolarum cunctas potestates et principes in vestre communitatis exterminium, quod lamentabiliter referimus, prouocatis. At nempe jam 21. Jul. terror panicus Germanos dissipavit.*

XLII. fol. 262. Hymnus de S. Wenceslao, qui incipit:

*Wenceslao duci claro  
Nos boemi personemus, carmen demus  
dulcis melodie &c.*

XLIII. fol. eod. *Missa mikleffistarum.* Satis profana Mīmīs omnium Missae partium, quae usque ad nostra tempora non unum imitatem invenit. Introitus incipit: *Tristabitur iustus et letabitur impius in noui mikleff solempnitate Qui sepultus extumulatus et combustus in Anglia condempnatur et tamquam deus in bohemia jideliter adoratur &c.* Epistola: *Primum quidem sermonem feci de omnibus o Jerome (de Praga) que cepit miklef facere et docere &c.* Evangelium praemissa longa

Prosa: *Liber generacionis maleditionis omnium hereticorum filiorum diaboli filiorum Wikleph. Wikleph genuit Swewia (quis hic?) Swewia genuit Stanislauum, Stanislaus (de Znoyma) genuit Hus, Hus genuit Marcum de grecz (Reginae) Marcus genuit Sdeniconem (de Labun?) Sdeniko genuit Tyffnow, (Simonem de) Tyffnow genuit (Petrum) Konyprus &c. Stanislauum de Znoyma hic insertum putem, quod Hussi in Theologia Doctor, et dum hic intra carpundos pravos Cle-*  
*ri*

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4941

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1669

## P O L E M I C I .

1670

ri mores stetit, amicus fuerit. Atque ad hunc modum se reliquae *Missae* Partes habent, quibus et *Sermo* ejusdem commatis satirici interjectus est. Adludit ad hanc Satiram *Hussus* in *Resp. ad Scripta M. Steph. Paletz* edit. Opp. 1715. P. I. p. 318. eamque *Teutonicis* tribuit.

*XLIV. fol. 265. Sermo in Condemnacione Jeronimi Hereticorum de Praga.* Incipit: *Supreme trinitatis nomine invocato Pro presenti proposito occurrit mibi Thema &c.* Sermoni subjungitur *Sententia contra Jeronimum Hereticum condempnatum de Praga ignobilem et laycum.* Ad cuius calcem: *Oratio precedens que incipit Supreme trinitatis nomine invocato, est facta per magistrum Jacobum Laudonem.* (Laudens.) *Episcopum et Apostolici Pallacij magistrum super condemnacionem Jeronimi de Praga Heretici in Constantinen.* Concilio Anno domini Millefimo CCCCXVI. die III. (XXX.) Maij. Apud *Cochlaeum* L. III. p. 132. *Sermo et Sententia* junctim leguntur; in Collect. vero *Concill. Labb.* edit. *Venet.* T. XVI. *Sermo* habetur col. 1349. *Sententia* vero col. 409. sed utrobique haec ultima verba *Sententiae* desunt: *Secularis iudicis relinquit arbitrio debitam recepturum pro qualitate tantum facinoris ulcionem efficaciter intercedens, quatenus idem iudex circa mortis periculum suam sententiam moderetur.*

*XLV. fol. 270. Interrogationes de Constancia.* Facienda sci- Denis Codd. *Theol. V. I. P. II.*

licet Suspectis de studio erga *Wiccleffum* vel *Hussum*. In *Codice* sunt numero XXIII. hoc initio: *Primo interroget, si credit quod quidquid sanctum Concilium universalem Ecclesiam representans in materia (fidei?) approbavit et approbat &c. sed T. XVI. Concill. edit. Venet. col. 760.* sunt multo plures, nec eodem ordine procedunt.

*XLVI. fol. 271. p. 2. Martini V.* Bulla *Cruciata contra Hussitas.* Ejus initium: *Martinus Episcopus &c. Omnium plasmatoris Domini, qui se dominici gregis et ut illum sue hereditatis faceret participem in pretium ymolare non abnuit &c.* Data est *Florence* kl. *Marcij*, Pontificatus anno *Tercio*, et subscripta: *De Curia. Jo. de Ratingen.* Integrum exhibet *Cochlaeus* L. V. p. 133.

*XLVII. fol. 273. Decretum Constant.* Concilii de Ratione vitandi Sententiae aut Censurae ecclesiasticae Subjectos, quod incipit: *Insuper ad vitandum scandalum et multa pericula, subveniendumque conscientijs timoratis &c.* Atque hic *Codex* opimae frugis mire ferax explicit.

CCCCXXIII.

*Codex chartaceus lat. Sec. 478 XV. Folior. 344. 4. currente calamo perscriptus Sequentia continet: I. Tractatum de V. prioribus Ecclesiae Sacramentis, qui incipit: Ad christi ibesu domini nostri laudem et honorem pariterque in*

G g